

DIGITÁLNÍ TECHNICKÉ MAPY KRAJŮ JAKO SOUČÁST DIGITALIZACE STAVEBNÍHO ŘÍZENÍ A ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Romana Vačkářová

Digitální technické mapy krajů jsou zajímavým zdrojem informací využitelných jak pro územně plánovací činnost, tak i pro potřeby přípravy, povolování a provádění staveb, dále i pro poskytování informací o životním prostředí a pro poskytování údajů o fyzické infrastruktuře. Česká republika zavedla digitální technické mapy do své legislativy v roce 2020, určila jejich správce, okruh povinných subjektů a osob a termín, kdy mají kraje digitální technické mapy spustit. Jelikož se termín spuštění digitálních technických map krajů, jako jedné z částí konceptu digitalizace stavebního řízení a územního plánování, neúprosně blíží, bylo by vhodné trochu si tento mapový podklad přiblížit, vysvětlit si základní principy jeho správy a aktualizace a ukázat si možnosti jeho využití.

Úvod

Pojem digitalizace jako nástroje ke zlepšení a urychlení procesů ve všech oblastech veřejné správy je v této době skloňován napříč všemi obory, nicméně nejvíce rezonuje právě v oblasti přípravy a povolování staveb a v oblasti územního plánování. V přijetí digitalizace je vkládána obrovská naděje, že vše již bude dostupné, kvalitní, garantované, přehledné a hlavně rychlé.

Celý svůj profesní život se věnuji územnímu plánování, a to vždy s důrazem na využívání dostupných softwarových nástrojů a digitálních dat. Není tedy úplnou náhodou, že po zavádění územně analytických podkladů do územně plánovací činnosti jsem se pustila i do další nové výzvy směřující k poskytování digitálních podkladových dat pro územně plánovací činnost a pro rozhodování v území. Novou výzvou je myšleno založení a spuštění digitálních technických map krajů. V následujícím textu se pokusím čtenářům přiblížit, co to vlastně jsou digitální technické mapy, k čemu jsou dobré, jak je mohou územní plánovači ve své praxi využívat a za jakých podmínek.

Vznik digitálních technických map krajů

Technické mapy na úrovni obcí existují již poměrně dlouho, nicméně dosud se vždy jednalo o rozhodnutí samosprávy dané obce, zda chce, nebo nechce

na své náklady zřídit technickou mapu obce. Obec měla možnost vydat i obecně závaznou vyhlášku dle § 20 odst. 3 zákona č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením (dále jen „zákon o zeměměřičství“), což umožňovalo vyžadovat po stavebníkovi v rámci podání žádosti o vydání kolaudačního souhlasu předložení dokladu o tom, že příslušnému obecnímu úřadu ohlásil a doložil změny týkající se obsahu technické mapy obce. Základní obsah technických map obcí byl stanoven ve vyhlášce č. 233/2010 Sb., o základním obsahu technické mapy obce. Technické mapy obce byly obvykle zakládány v rámci vícestranného smluvního aktu, na kterém se podílela obec, obvykle i provozovatel technické mapy, ale i významní vlastníci sítí technické infrastruktury, kteří byli zároveň významným zdrojem dat pro aktualizaci datového obsahu technické mapy.

S ohledem na skutečnost, že vést technickou mapu na úrovni obce byla činnost dobrovolná, nikoliv povinná, nebylo možné využívat toto mapové dílo na celém území ČR, ani na celém území kraje. Kraje si byly vědomy využitelnosti technických map pro rozvoj území obcí a krajů, a proto se některé rozhodly založit pro území svého kraje digitální technickou mapu (DTM), a to i bez legislativní podpory, neboť zákon umožňoval založit technickou mapu jen obcím. Před zavedením DTM krajů v dnešní podobě existovala DTM v těchto krajích: Zlínský, Plzeňský, Karlovarský

a Hlavní město Praha. Za účelem založení DTM kraje bylo možné využít i tehdejšího dotačního titulu EU v podobě Integrovaného operačního programu (IOP), Oblast intervence 2.1 – Zavádění ICT v územní veřejné správě, kdy výše podpory činila 85 % pro investiční část způsobilých výdajů. V rámci tohoto dotačního titulu vznikaly mimo několika DTM krajů například i krajské geoportály územního plánování (tzv. nástroje pro tvorbu a údržbu územně analytických podkladů), účelové katastrální mapy a technologická centra.

Tlak krajů, odborné veřejnosti a příprava digitalizace stavebního řízení na úrovni státu vyústila v roce 2020 v přijetí zákona č. 47/2020 Sb., který ukotvil digitální technické mapy krajů do českého legislativního prostředí. S účinností od 1. 7. 2024 jsou digitální technické mapy krajů součástí zákona o zeměměřičství, stejně jako digitální mapa veřejné správy (DMVS) a digitální technická mapa obce (DTMo).

Termín spuštění digitálních technických map je k 1. 7. 2024, přičemž cca od 1. 4. 2024 by mohl být spuštěn tzv. pilotní provoz pro ověření fungování celého systému, v něm obsažených služeb (prohlížečích, stahovacích), připojení třetích stran v podobě vlastníků, provozovatelů a správců dopravní a technické infrastruktury, kteří jsou jedním z editorů obsahu DTM.

Obsah a využitelnost digitálních technických map krajů

Jaký je vlastně rozdíl mezi digitální mapou veřejné správy, digitální technickou mapou kraje a digitální technickou mapou obce? Poměrně výrazný, protože každá z výše uvedených úrovní má své vlastní poslání, svůj vlastní účel. V následujícím textu si zkusíme jednotlivé části vysvětlit, přiblížit si jejich vzájemné vazby a hlavně si zkusíme zhodnotit přínos DTM krajů pro územní plánovací činnost, příp. okrajově i pro stavební řízení.

Digitální technická mapa kraje

Založení a vedení DTM kraje je ze zákona povinné, je přeneseným výkonem státní správy. Správcem DTM kraje je krajský úřad, který je zároveň i editorem tzv. základní prostorové situace, kterou si přiblížíme v textu později.

Digitální technická mapa kraje je mapovým dílem obsahujícím dvě základní kategorie údajů:

- údaje o objektech a zařízeních dopravní a technické infrastruktury dle § 4b odst. 4 písm. a) zákona o zeměměřictví (DTI), jejich editorem je vlastník dopravní a technické infrastruktury, příp. provozovatel nebo správce této infrastruktury (na základě dohody může tuto povinnost zajistit prostřednictvím jiné osoby), zápis změn údajů probíhá bezodkladně prostřednictvím jednotného rozhraní DMVS;
- údaje o vybraných stavebních a technických objektech a zařízeních a vybraných přírodních objektech na zemském povrchu, pod ním nebo nad ním, které charakterizují základní prostorové uspořádání území, zjednodušeně základní prostorová situace dle § 4b odst. 4 písm. b) zákona o zeměměřictví (ZPS), jejichž editorem je ze zákona správce DTM kraje, tedy krajský úřad, a to na základě podkladů pro zápis předaných od stavebníka prostřednictvím jednotného rozhraní DMVS.

Podrobný obsah DTM je stanoven v příloze č. 1 vyhlášky č. 393/2020 Sb., o digitální technické mapě¹ (vyhláška DTM), v členění na těchto 11 kategorií:

1. Budovy
2. Dopravní stavby
3. Vodní díla
4. Stavby technické infrastruktury
5. Stavby pro průmyslové účely a hospodářství
6. Rekreační, kulturní a sakrální stavby
7. Součásti a příslušenství staveb
8. Vodstvo, vegetace a terén
9. Geodetické prvky
10. Záměry na provedení změn dopravní a technické infrastruktury
11. Ochranná a bezpečnostní pásma

Malá ukázka pro zjištění obsahu DTM krajů, sledovaných objektů a zařízení a způsobu vyhledávání informací o jednotlivých sledovaných objektech (druh objektu, zařazení do ZPS či DTI, sledované popisné údaje, zařazení do neveřejné části, způsob zaměření uvedených objektů aj.):

Příloha č. 1 vyhlášky DTM obsahuje u jednotlivých výše vyjmenovaných kategorií seznam a základní sledované vlastnosti mapovaných objektů a zařízení.

Z tabulky na obr. 1 je patrné, že budovy jsou mapovány jako obsahová část ZPS, jejich geometrie je tvořena plochou a definičním bodem a u objektu typu budova je vyžadován i údaj o výšce (souřadnice Z). Ke sledovaným údajům o výšce je potřeba upozornit, že se nejedná o plnohodnotné 3D mapování objektů, výška definuje měřený bod objektu obvykle na styku s terénem. Ovšem z popisu ve vyhlášce není zcela patrné, jakým způsobem má být budova zaměřena a vyhotoven její zákres pro potřeby DTM. K tomuto účelu byly vytvořeny další dva zdroje – tzv. Slovník datového modelu DTM (ontologie DTM), ve kterém je možné si najít bližší upřesnění, jakým způsobem mají být objekty, v ukázkovém případě budovy, zaměřeny. Za zřízení takto důležitých informačních zdrojů je potřeba poděkovat Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy (IPR).

Z popisu objektu „budova“ ve slovníku datového modelu na obr. 2 je patrné, co je myšleno pojmem budova, jakým způsobem se tento objekt mapuje, jak

Typ objektu	Obsahová část			Vlastnosti a další vedené údaje	Hodnoty, kterých mohou vedené údaje nabývat	Nev. údaj	Výška	Kód typu objektu
	ZPS	DI	TI					
Skupina: Objekt budovy								
budova	x			geometrie	plocha		x	0100000001
					definiční bod			0100000002
				popis objektu	-			

Obr. 1: Ukázka popisu mapovaného objektu „budova“ ve vyhlášce DTM

pojmy Vyhlášky o DTM / objekty/zařízení, které jsou obsahem digitální technické mapy / budovy / objekt budovy - skupina / budova

budova

Slovník datového modelu DTM ve verzi k 1. 7. 2024

Definice: Budovou se rozumí nadzemní stavba spojená se zemí pevným základem, která je prostorově soustředěna a navenek převážně uzavřena obvodovými stěnami a střešní konstrukcí.

Zdroj definice:

Poznámka: Předmětem mapování (v zájmovém území) jsou budovy ve veřejných prostranstvích a budovy na soukromých pozemcích (zahrady apod.) se zastavěnou plochou nad 16m² a budovy se zastavěnou plochou menší než 16m², které jsou svým charakterem významnou stavbou na pozemku.

Budova se mapuje pouze ve dvou úrovních - level objektu + 0 a level objektu + 1 (pokud je budova členitá ve více úrovních).

V úrovni terénu se objekt budova mapuje na styku zdíva se zemí nebo na styku konstrukčních částí budovy (pilíře...) se zemí.

Obr. 2: Ukázka popisu objektu „budova“ ve Slovníku datového modelu (ontologie)

¹ Uveřejněno v č. 159/2020 Sbírky zákonů na str. 3944.

chápat pojem „level“² v případě mapování členitějších budov a jiná upřesnění.

A jelikož ani řádný popis v DTM vedných objektů a zařízení není pro práci geodetů a správců DTM dostačující, vznikají různá metodická upřesnění a návody. Tato upřesnění obvykle odpovídají přímo na dotazy z praxe, na zajištění potřebného souladu pořizování dat a jejich správy napříč všemi kraji. Veškerá metodická upřesnění, návody a doplňující technické informace jsou dostupné na tzv. DTMwiki (obr. 3). Za vznik a následné vedení DTMwiki je namísto poděkovat Zlínskému kraji. V našem vzorovém příkladu k objektu „budova“ je dostupné metodické upřesnění postupu při provádění konsolidace³ existujících DTM obcí, tedy jak převzít, případně doplnit či vymazat data pro prvotní naplnění ZPS v DTM kraji.

Digitální technické mapy krajů obsahují nejen polohopis v podobě ZPS a informace o existenci a poloze sítí dopravní a technické infrastruktury, ale obsahují i ochranná a bezpečnostní pásma dle § 4b odst. 4 písm. a) zákona o zeměměřičství. Ochranná a bezpečnostní pásma sítí dopravní a technické infrastruktury (a některé další ve vyhlášce definované údaje) jsou však součástí tzv. neveřejné části DTM, přístup k nim je omezen dle § 4b odst. 10 zákona o zeměměřičství pouze pro orgány veřejné správy (pro plnění jejich úkolů jejich působností), dále pro vlastníky, provozovatele a správce sítí (v rozsahu nezbytném pro provoz, údržbu, obnovu a rozvoj této infrastruktury) a dále pro osoby dle jiných právních předpisů (např. pro územně plánovací činnost nebo pro činnost projektanta staveb). O výdej dat z neveřejné části DTM kraje je nutné si požádat prostřednictvím Portálu DMVS, který je dostupný pod odkazem <https://dmvs.cuzk.cz/portal>.

V případě údajů o technické infrastruktuře je potřeba zmínit ještě jednu velmi důležitou věc, a tou je ochrana kritické infrastruktury. DTM krajů povedou údaje o technické infrastruktuře, které

Obr. 3: Ukázka metodického postupu při konsolidaci dat objektu „budova“ v DTMwiki

jsou zařazeny na seznam kritické infrastruktury, v trochu odlišné podobě, aby se zamezilo zneužití těchto údajů. Editor DTI bude sítě kritické infrastruktury vkládat do DTM kraje ve dvojí podobě:

- přesnou polohu sítí s ochranným a bezpečnostním pásmem (tento údaj bude součástí neveřejné části, výdej těchto dat je omezen na zákonem definovaný okruh oprávněných žadatelů);
- zkrácenou identifikaci polohy sítí v podobě polygonového zákresu.

Po spuštění DMVS a DTM krajů a jejich prvotním naplnění dostupnými daty, kdy kraje při prvotním naplnění vkládají údaje (data) z konsolidace existujících DTM měst či krajů, případně z nového mapování ZPS a vlastníci dopravní a technické infrastruktury vkládají údaje (data) jimi vlastněné infrastruktury, bude nastaven princip aktualizace tohoto mapového díla prostřednictvím stavebníků. Po dokončení stavby, kterou vzniká nebo se mění, nebo naopak zaniká objekt nebo zařízení, které je obsahem DTM kraje, má stavebník povinnost předat údaje o tomto objektu nebo zařízení prostřednictvím DMVS do DTM kraje. Dojde-li ke změně údajů DTI, potom je editor povinen bezodkladně zapsat změnu do DTM kraje. Dojde-li ke změně ZPS, potom je stavebník povinen předat do DTM kraje podklady pro zápis změny. Krajský úřad jako správce a editor tuto změnu do DTM

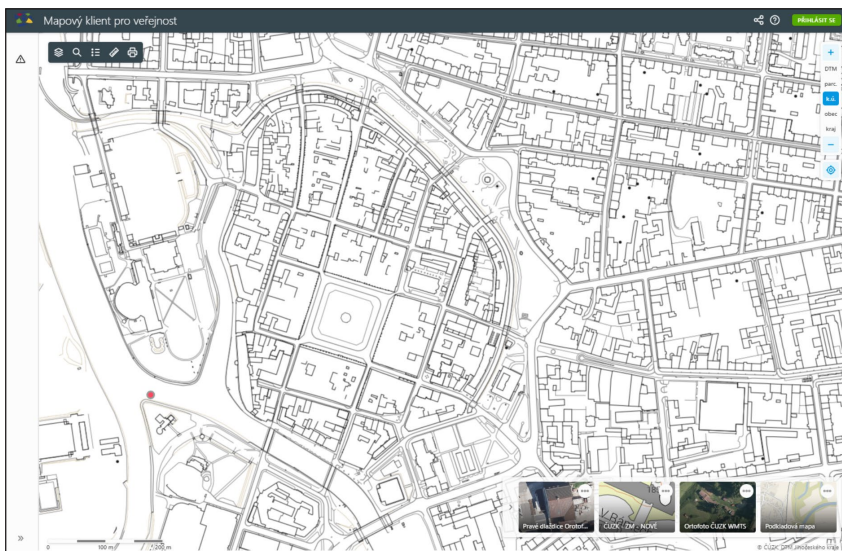
kraje zapíše. Povinnost předávat údaje o změnách DTI a ZPS do DTM je uložena zákonem o zeměměřičství (§ 4b odst. 8 a 9) a vymahatelnost této povinnosti je zajišťována prostřednictvím požadavků v § 230 odst. 3 písm. b) a § 232 odst. 2 písm. g) zákona č. 283/2020 Sb., stavební zákon (NSZ).

Vyvolá-li stavebník realizací své stavby změnu DTM pouze v části ZPS, potom předkládá stavebnímu úřadu pro účely kolaudace jenom identifikátor záznamu, kterým předal správci DTM podklady pro zápis aktualizace těchto údajů ZPS. Přitom se musí jednat o takové podklady, které jsou skutečně způsobilé k tomu, aby podle nich mohl být zápis do DTM proveden. Domnívám se, že by v rámci informačního systému stavební správy měla být zajištěna funkcionality, která umožní automatické provedení kontroly identifikátoru záznamu uvedeného v žádosti o kolaudaci, resp. ověření naplnění materiálního smyslu předmětného požadavku. V tuto chvíli si lze identifikátor záznamu ověřit pouze v Portálu DMVS.

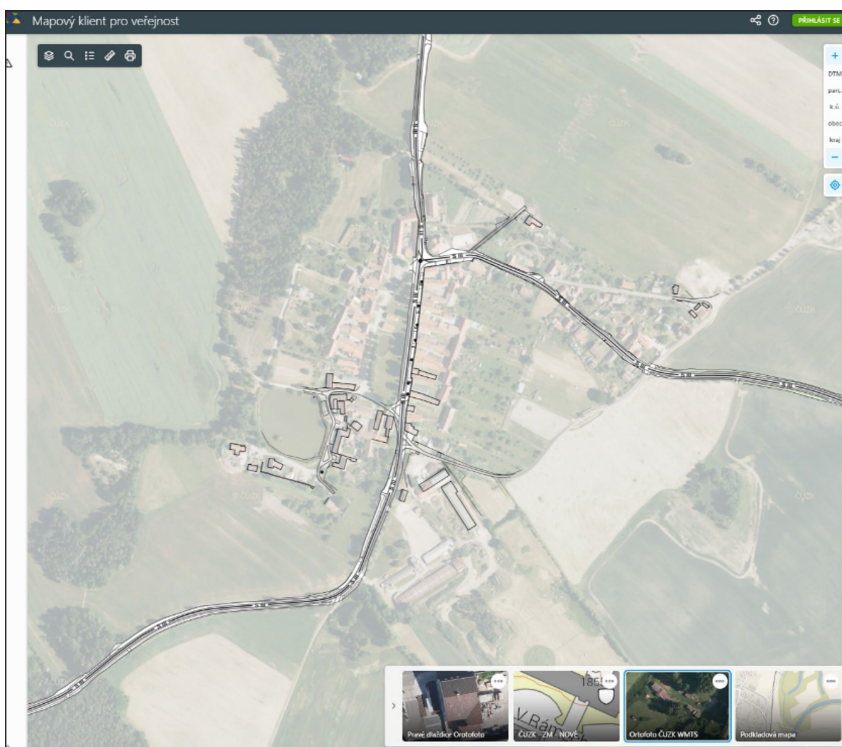
Povinnost stavebníka, který je vlastníkem DTI, bezodkladně aktualizovat obsah DTM je uložena zeměměřičským zákonem, nikoliv zákonem stavebním, a to i v případě staveb, které nevyžadují ani ohlášení, ani povolení. Zápis údajů o DTI do DTM a předání podkladů pro

² Level je pojem používaný při vytváření plošné podoby DTM, kdy je potřeba odlišit různé výškové úrovně umístění objektu (např. „level 0“ budou objekty na terénu a „level 1“ bude nad terémem vedoucí most).

³ Konsolidace znamenala při pořizování dat do DTM převzetí existujících technických map obcí či jiných dostupných geodetických měření, provedení kontroly jejich aktuálnosti a přesnosti a převedení a do podoby jednotného výměnného formátu.

Obr. 4: Ukázka z prohlížečské mapové služby IS DTM Jihočeského kraje – konsolidovaná ZPS z DTM města České Budějovice (zatím v testovacím provozu)

Obr. 5: Ukázka z prohlížečské mapové služby IS DTM Jihočeského kraje – konsolidovaná ZPS v obci Holašovice (zatím v testovacím provozu)

zápis změny údajů ZPS do DTM nejsou tedy spjaty s termínem podání oznámení o dokončení stavby nebo podáním žádosti o vydání kolaudačního rozhodnutí, ale tyto úkony by měly být učiněny bezodkladně po realizaci změny.

Data z DTM je možné pro účely dle stavebního zákona získat prostřednictvím Portálu DMVS, kde si může zaregistrovaný subjekt (osoba) vyžádat data formou tzv. ad hoc výdeje, tedy výběrem požá-

dovaného rozsahu území, formátu dat, druhu dat (ZPS, DTI), včetně neveřejných dat. Neveřejná data jsou pro územně plánovací činnost dostupná ve vazbě na § 60 odst. 4 NSZ a pro potřeby přípravy, povolování a provádění staveb dle § 156 odst. 3 NSZ. Velikost ad hoc výdeje je omezena velikostí území do 100 ha.

Údaje evidované v DTM kraje, které jsou obsahem DTM a zároveň jsou obsahem databáze sledovaných jevů územně ana-

lytických podkladů (ÚAP), bude možné získat i prostřednictvím Národního geoportálu územního plánování a zřejmě i prostřednictvím některých krajských geoportálů. Databáze ÚAP přebírá údaje o území v rozsahu dopravní a technické infrastruktury z DTM krajů (viz § 64 odst. 1 NSZ), vložení těchto údajů do DTM kraje je povinnost poskytovatele údajů o území dle § 63 odst. 2 písm. b) NSZ vůči ÚAP splněna.

Pro potřeby zpracování regulačního plánu je možné využít i dat ZPS, která je možné získat také prostřednictvím Portálu DMVS jako ad hoc výdej dat za konkrétní požadované řešené území, nebo je možné využít předpřipravených datových balíčků ZPS, které jsou k dispozici v režimu otevřených dat ve výměnném formátu JVF DTM, v členění po správních územích obcí, v případě Prahy v členění podle městských částí. Datové balíčky ZPS po obcích jsou generovány měsíčně (vždy k poslednímu dni kalendářního měsíce), změnová data budou potom vydávána denně, a to vždy za celé území kraje nebo Prahy.

Z obrázku č. 4 a 5 je patrné, jak vypadá obsah DTM Jihočeského kraje po prvotním naplnění daty, tedy po provedení importu existujících dat z DTM měst a obcí (v tomto případě centrum Českých Budějovic a obec Holašovice). Na první pohled je patrné, že kresba ZPS není kompletní, bude potřeba provést domapování chybějících objektů a zařízení nebo jejich částí a poté provést tzv. zapločování, tedy dokončení plošného pojetí mapy ZPS. V místech, kde obec nedisponovala technickou mapou, jsou obvykle obsažena pouze data vybraných vlastníků DTI, kteří poskytli polohopis pro potřeby provedení konsolidace a prvotního naplnění. V některých obcích tak není ZPS zatím žádná nebo pouze minimální, bude potřeba ji postupně doplnit.

Na obrázku 6 je vidět ukázka zmapovaných sítí technické infrastruktury v majetku Jihočeského kraje, včetně ochranných pásem. Bohužel ne všechny sítě je možné dodatečně zaměřit v požadované třetí třídě přesnosti, ale snahou je maximální zpřesnění polohy všech sítí. V případech, kdy nebude možné zjistit dodatečně polohovou a výškovou přes-

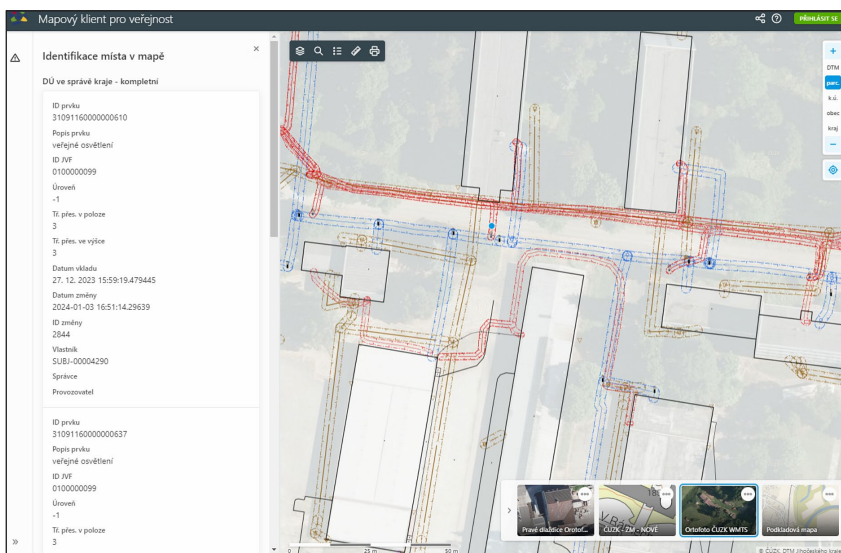
nost sítě technické infrastruktury (nejčastěji u starých vodovodů a kanalizací), bude možné vést v DTM údaje s tzv. přesností „9“, což znamená orientační zákres. Každá síť technické infrastruktury má i svou popisnou část, z níž bude možné identifikovat zejména druh sítě, jejího vlastníka, případně provozovatele nebo správce, ale také důležitou informaci o třídě přesnosti (v poloze, i ve výšce) a další doplňující informace.

Digitální mapa veřejné správy

Tato centrální část bývá někdy chybně nazývána DTM ČR, ale ve skutečnosti je DMVS informačním systémem veřejné správy širšího obsahu, jehož správcem je Český úřad zeměměřický a katastrální (obr. 7). DMVS zajišťuje propojení tří základních mapových podkladů: katastrální mapy, ortofotomapy a digitálních technických map krajů. DMVS má ze zákona úkol poskytnout a vést:

1. jednotné rozhraní pro prohlížeč a stahovací služby katastrálních map, ortofotomapy a DTM krajů;
2. jednotné rozhraní pro předávání údajů k aktualizaci obsahu DTM krajů;
3. seznam (někdy bývá používán i pojem registr) vlastníků, správců a provozovatelů technické a dopravní infrastruktury, včetně informace o tom, v jakém území působí a v jakém území se vyjadřují z hlediska možnosti a způsobu napojení záměru nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem;
4. seznam (někdy bývá používán i pojem registr) editorů a osob, které za editora plní jeho editační povinnost.

Na základě uvedených seznamů (registru vlastníků, provozovatelů a správců), včetně údaje o tom, v jakém území plní povinnost dle § 168 písm. b) NSZ, je možné z Portálu digitální mapy veřejné správy zjistit např. výčet vlastníků dopravní a technické infrastruktury, které by měl stavebník obeslat žádostí o vyjádření dle § 180 NSZ. DTM kraje potom obsahuje údaje o konkrétní poloze sítě dopravní a technické infrastruktury (včetně základních popisných údajů), jejím druhu a vlastníkově, některé z uvedených informací jsou však součástí neveřejné části DTM.

Obr. 6: Ukázka z IS DTM Jihočeského kraje – zmapovaná technická infrastruktura (zatím v testovacím provozu)

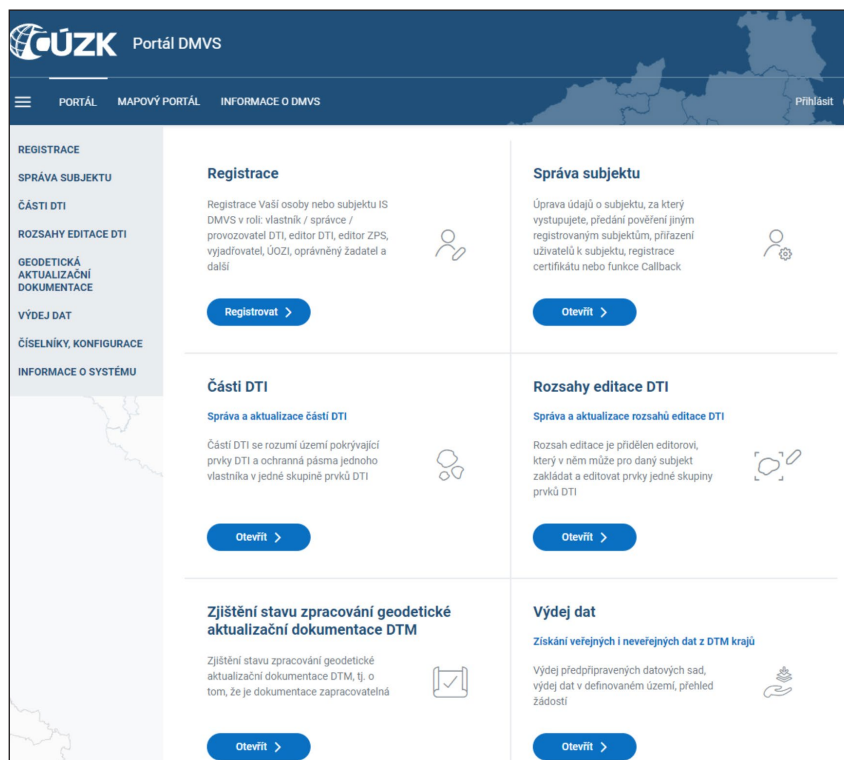
Pro využívání služeb DMVS (např. podání žádosti o výdej dat, plnění role editora ZPS nebo DTI aj.) je potřeba provést nejprve registraci v Portálu DMVS, který je dostupný pod odkazem <https://dmvs.cuzk.cz/portal>.

Vlastník, provozovatel nebo správce DTI by měl pamatovat na povinnost provést registraci v Portálu DMVS, provést registraci tzv. rozsahů jím vlastněné dopravní a technické infrastruktury

a dále provést nastavení tzv. částí DTI, které budou následně sloužit pro určení okruhu vyjadřovatelů k podmínkám napojení a ochrany sítí.

Digitální technická mapa obce

Digitální technické mapy mohou být i nadále vedeny i pro správní území obce (nebo jeho část), přičemž základní

Obr. 7: Ukázka úvodní stránky Portálu DMVS

Zdroj: <https://dmvs.cuzk.cz/portal> (zatím v testovacím provozu)

rozsah přebírají z DTM kraje. Ve svých dobrovolných DTM obcí si však mohou obce vést další objekty a zařízení nad rámec obsahu vyhlášky DTM potřebné pro výkon správy obce, ovšem na své vlastní náklady a svou vlastní činností. Obec nemůže stavebníky ve svém území zavázat obecně závaznou vyhláškou k předávání stejných údajů, které jsou předávány do DTM kraje. Mohou však stavebníky zavázat k předávání dalších pro správu a rozvoj obce potřebných údajů, které nejsou obsahem DTM kraje. Údaji, které si obec chce obvykle vést nad rámec DTM kraje, bývají údaje potřebné pro pasportizaci zeleně, mobiliář, pasportizaci vodorovného a svislého dopravního značení apod.

Přístup k výdeji dat z DTM obce zajišťují jednotlivé obce vlastními silami, prostřednictvím svých informačních systémů. Data z DTM obce tedy není možné získat pro územně plánovací činnost nebo činnost projektanta staveb prostřednictvím Portálu DMVS, vždy je nutné kontaktovat příslušnou obec.

Vazba digitální technické mapy a územně analytických podkladů

Podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (StSZ), konkrétně dle § 27 odst. 2, mohla již dříve být podkladem pro pořízení územně analytických podkladů i technická mapa (myšleno technická mapa obce). Zároveň bylo možné dle § 27 odst. 3 StSZ využít údajů o území obsažených v databázi ÚAP pro potřeby založení a vedení technické mapy. Tato možnost byla ze strany obcí před vznikem DTM krajů čím dál častěji využívána, což činilo při užívání tohoto mapového díla velkého měřítka nemalé potíže. Údaje o území z oblasti sítí dopravní a technické infrastruktury byly vytvořeny obvykle pro potřeby územně plánovací činnosti, tedy v přesnosti zákresu do katastrální mapy, někdy i v horší přesnosti (orientační zákres polohy sítě), nešlo tedy v žádném případě o údaje v kvalitě geodetické přesnosti měření (pro zajímavost – dnes je požadována v DTM kraje třetí třída přesnosti, což znamená chybu maximálně 14 cm v poloze, 12 cm ve výšce). Vypovídací

schopnost dat technické infrastruktury tak byla dostačující pro potřeby územního plánování, ale zcela nedostatečná pro další využití DTM, tedy např. pro řešení napojení záměru na síť v projektové dokumentaci stavby, pro rozhodování stavebních úřadů apod. Přesná poloha sítí v DTM kraje (ideálně ve třetí třídě přesnosti, pouze nelze-li dodatečně vyhledat polohu sítě, bude uváděn zákres orientační polohy sítě – vždy však s uvedením informace o přesnosti zákresu) umožní využití jak pro rozhodování v území, projektovou činnost staveb, tak i pro územně plánovací činnost.

Podle § 64 odst. 1 NSZ bude možné splnit povinnost poskytnutí údajů o území do ÚAP několika způsoby:

- vložením do DTM kraje (§ 4b zákona o zeměměřictví),
- vložením do Národního geoportálu územního plánování (§ 269 NSZ),
- vložením do Registru územní identifikace, adres a nemovitostí (dle zákona č. 111/2006 Sb., o základních registrech).

Z uvedeného je patrné, že poskytovatel údaje o území (v našem případě vlastník dopravní a technické infrastruktury) bude plnit svou povinnost předáním údajů do DTM kraje podle zákona o zeměměřictví, v požadovaném rozsahu, přesnosti a datové struktuře. Pro potřeby územně analytických podkladů budou údaje o území přebírány přímo z DTM kraje do databáze ÚAP. Zákondárce se snažil držet zásady, aby poskytovatel údajů o území poskytl své údaje pouze jednou a státní a veřejná správa si tyto údaje v souladu se zákonnými podmínkami jejich užití vzájemně vsdílela, poskytla k nim přístup. Oprávnění k přístupu plného obsahu DTM krajů, tedy i k neveřejným datům, je pro územně plánovací činnost ukotveno v § 60 odst. 4 NSZ.

Požizovatelům ÚAP by se přebíráním dat z oblasti dopravní a technické infrastruktury z DTM mělo do značné míry ulevit, budou se moci více zaměřit na dnes trochu opomíjené „územářské“ jevy, tedy na průzkumy území, potřebné analýzy apod.

Závěr

Z toho, co bylo v předchozím textu sděleno, je zřejmé, že DTM krajů by mohly být pro územní plánování i pro rozhodování v území velkým pozitivním přínosem. Čeká nás však dlouhá cesta k pořízení kvalitních dat ZPS a pořízení kvalitních dat sítí. Kraje, budou-li mít dostatek finančních prostředků, budou schopné doplnit chybějící mapování ZPS, pokud možno ve spolupráci se stavebníky (budou-li stavebníci svou povinností aktualizovat obsah DTM plnit). Největší problém však představuje pro územní plánování a stavební řád nedostupnost nebo špatná kvalita dat DTI. Povinnost vložit a aktualizovat údaje o sítích do DTM je uložena vlastníkům, provozovatelům nebo správcům, což může být poměrně velký problém pro zajištění úplnosti obsahu DTM. Kdo zákon nečetl nebo nebyl s povinností seznámen jiným způsobem, ten zřejmě svou povinnost nesplní a jeho infrastruktura jako by pro územní plánování a rozhodování neexistovala. Vlastnictví sítí v území je navíc často poměrně nejasné (např. síť budovaná v rámci tzv. akcí Z, černé stavby apod.) Stavební zákon sice ukládá vlastníkově technické infrastruktury již poměrně dlouho povinnost vést o této infrastruktuře evidenci a na žádost sdělit ve lhůtě 30 dnů údaje o poloze, případně i o výškovém umístění, o podmínkách napojení a ochrany, nicméně ne vždy mají tuto evidenci vlastníci v takovém stavu, aby bylo možné splnit povinnost vůči ÚAP nebo nyní dokonce vůči DTM. Povinnost předávat údaje o území byla uložena již v souvislosti se zaváděním územně analytických podkladů, přesto se od roku 2008 nepodařilo územně analytické podklady těmito údaji naplnit. Obvykle chybí údaje o sítích obcí a měst, ale často chybí i údaje různých zájmových sdružení obcí či dalších vlastníků. Dalším rizikem z pohledu využitelnosti DTM je splnění povinnosti pouze formálně, tedy vložením pouze orientačního zákresu trasy sítí bez snahy o vyhledání co nejpřesnější polohy sítě. Orientační zákres polohy sítě je jistě využitelný v nějaké podobě pro zpracování územního plánu, zásad územního rozvoje, ale již podstatně méně pro potřeby regulačního plánu a pro zpracování projektové dokumentace je již

naprosto nedostačující, stejně tak pro rozhodování v území.

V následujících měsících a letech nás čeká velká práce, a to nejen v oblasti doplnění chybějících dat do DTM krajů, ale čeká nás i úkol naučit odbornou, ale i laickou veřejnost pracovat s digitálními daty, jak je pořizovat, jak s nimi pracovat a hlavně jak je správně interpretovat.

Přes všechna rizika uvedená v závěru textu věřím, že založení DTM krajů je velkým a správným krokem vpřed a budu se snažit, aby byla očekávání z přínosů v co největší míře naplněna.

Použité zdroje:

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (od 1. 1. 2024 již neúčinný). In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 2. 2024].

Zákon č. 283/2020 Sb., stavební zákon. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 2. 2024].

Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 2. 2024].

Vyhláška č. 233/2010 Sb., o základním obsahu technické mapy obce. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 2. 2024].

Vyhláška č. 393/2020 Sb., o digitální technické mapě. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 2. 2024].

DTMwiki. Dostupné z: <https://dtmwiki.kr-zlinsky.cz/start>.

Slovník datového modelu DTM. Dostupné z: <https://app.iprpraha.cz/apl/app/slovník-dtm>.

Portál digitální mapy veřejné správy. Dostupné z: <https://dmvs.cuzk.cz/portal>.

Ing. Romana Vačkářová
Oddělení digitální technické mapy
a územně analytických podkladů
Odbor regionálního rozvoje,
územního plánování a stavebního řádu
Krajský úřad Jihočeského kraje

ENGLISH ABSTRACT

Digital Technical Maps of Regions as a Part of Digitisation of Building Regulation Proceedings and Spatial Planning, by Romana Vačkářová

Digital technical maps of regions become an interesting source of information useful for spatial planning activities, as well as for the needs of preparing, permitting and implementing building construction, as well as for providing information on the environment and data on physical infrastructure. The Czech Republic introduced digital technical maps into its legislation in 2020, appointing their administrator, the range of obligatory entities and persons, as well as the deadline for regions to launch digital technical maps. As the deadline for the launch of the digital technical maps of the regions, as one of the parts of the digitisation of building regulation proceeding concept and spatial planning, is inevitably approaching, it would be useful to become more familiar with this map concept, to explain the basic principles of its management and updating and to demonstrate the possibilities of its use.